

การศึกษาองค์ประกอบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียน

A STUDY THE COMPONENTS OF INNOVATION ORGANIZATION OF SCHOOLS

สุภาภรณ์ ศรีสร้อย¹, เอกลักษณ์ เพียสา², ธราเทพ เตมีรักษ์³

Supaporn Srisoi¹, Akkaluck Pheasa², Tharathep Tameruk³

Corresponding Author E-mail: supapomsrisoi2536@gmail.com

Received: 2025-08-07; Revised: 2025-09-10; Accepted: 2025-09-15

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียน เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยแบ่งการวิจัยออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียน จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จำนวน 10 แหล่ง เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียน ขั้นตอนที่ 2 การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ได้แก่ อาจารย์ระดับอุดมศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน และครู เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสังเคราะห์เอกสาร และแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา การหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1) องค์ประกอบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ 17 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) โครงสร้างองค์กร 4 ตัวบ่งชี้ 2) บรรยากาศองค์กร 5 ตัวบ่งชี้ 3) การมีวิสัยทัศน์ร่วม 3 ตัวบ่งชี้ และ 4) การสื่อสาร 5 ตัวบ่งชี้ 2) การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ จากการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า องค์ประกอบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียน มีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: องค์กรนวัตกรรม, องค์ประกอบ, นวัตกรรม

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

² Student in Master of Education Degree, Educational Administration and Development, Sakon Nakhon Rajabhat University

³ อาจารย์ที่ปรึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

² Advisor, Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University

³ อาจารย์ที่ปรึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

³ Advisor, Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University

Abstract

This research aimed to study the components of innovative organization of school. It was a survey research, divided into 2 steps as follows: Step 1: Synthesizing the components of innovative organization of school from 10 related documents and research sources to synthesize the components of innovative organization of school. Step 2: Evaluating the appropriateness of the components of innovative organization of school by 5 qualified persons, including university professors. School administrators and teachers. The research instruments were document synthesis form and a 5-level rating scale questionnaire. Data were analyzed by content analysis, frequency, percentage, mean, and standard deviation. The research results were found as follows;

1) The components of innovative organization of school consisted of 4 components and 17 indicators, namely 1) Organizational structure (4 indicators), 2) Organizational climate (5 indicators), 3) Shared vision (3 indicators), 4) Communication (5 indicators). 2) The results of the evaluation of the appropriateness of the components from the evaluation by the experts found that the components of innovative organization of school were at the highest level of overall appropriateness.

Keywords: Innovative organization, Component, Innovation

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงในโลกศตวรรษที่ 21 เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและการดำรงชีวิตองค์กรต่าง ๆ ได้เผชิญกับความท้าทายในการจัดการกับกระแสการเปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบันทั้งทางตรงและทางอ้อม จึงทำให้เกิดแนวคิดการบริหารจัดการองค์กรหลากหลายรูปแบบ ซึ่งเกิดขึ้นอย่างเป็นระบบและสมเหตุสมผลเพื่อช่วยให้องค์กรสามารถจัดการกับการเปลี่ยนแปลง และช่วยเสริมสร้างความสามารถขององค์กร ในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้นไม่ว่าจะเป็นแนวคิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ องค์กรแห่งความรู้ องค์กรวิจัย องค์กรมุ่งเน้นกลยุทธ์ องค์กรมุ่งเน้นค่านิยม องค์กรการศึกษา องค์กรที่มีประสิทธิภาพและองค์กรแห่งนวัตกรรม ในปัจจุบันได้มีการกล่าวถึงองค์กรแห่งนวัตกรรมกันอย่างแพร่หลายเนื่องจากสภาพแวดล้อมในปัจจุบันมีลักษณะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วขึ้น มีความสลับซับซ้อนและคาดการณ์ล่วงหน้าได้ยาก ซึ่งองค์กรนวัตกรรมเป็นทางเลือกใหม่สำหรับการพัฒนาองค์กรโดยเฉพาะในวงการการศึกษาที่พยายามใช้นวัตกรรมเพื่อขับเคลื่อนการบริหารจัดการเพื่อให้องค์กรการศึกษาสามารถพัฒนาทั้งระบบได้ ความสำเร็จขององค์กรการศึกษาและการอยู่รอดในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วขึ้นขึ้นอยู่กับความคิดสร้างสรรค์การค้นพบสิ่งใหม่ ๆ และนวัตกรรม สถานศึกษาควรพัฒนาระบบการบริหารปลูกฝังให้บุคลากรมีพฤติกรรมหรือการกระทำที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และเป้าหมาย (ธัญรัตน์ หิรัญกิตติกร. 2564)

โรงเรียนในฐานะองค์กรที่มีบทบาทในการพัฒนาทุนมนุษย์ จำเป็นต้องปรับตัวเพื่อก้าวเข้าสู่การเป็น “องค์กรนวัตกรรม” ซึ่งหมายถึงองค์กรที่สามารถสร้างสรรค์แนวทางใหม่ในการจัดการเรียนรู้ การบริหารจัดการ และการพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้เรียนให้มีความสามารถเท่าทันโลกอนาคต อย่างไรก็ตาม การขับเคลื่อนโรงเรียนให้เป็นองค์กรนวัตกรรมยังเผชิญกับอุปสรรคหลายประการ เช่น การขาดความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับแนวคิดของนวัตกรรมการศึกษา บุคลากรทางการศึกษาโดยเฉพาะครูส่วนใหญ่ยังมักเข้าใจว่านวัตกรรมหมายถึงเพียงแค่การใช้เทคโนโลยีใหม่ หรือกิจกรรมที่แปลกตา แต่ไม่เชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์ของการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างแท้จริง ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาทัศนคติและความรู้ด้านนวัตกรรมให้ชัดเจนยิ่งขึ้น (ศิริชัย กาญจนวาสี. 2560) โครงสร้างระบบราชการที่มีลักษณะเน้นอนและต้านทานต่อการเปลี่ยนแปลง โรงเรียนของรัฐส่วนใหญ่ดำเนินงานภายใต้กฎระเบียบจากส่วนกลางที่มีลักษณะรวมศูนย์การจัดทำนโยบายและโครงการต่าง ๆ จึงขาดความยืดหยุ่นในการปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน การริเริ่มนวัตกรรมจึงเป็นไปได้ยาก (ยงยุทธ แฉล้มวงษ์. 2563) จะเห็นได้ว่า การเป็นองค์กรนวัตกรรมไม่ใช่เพียงการจัดกิจกรรมใหม่ ๆ หรือใช้เทคโนโลยีทันสมัยเท่านั้น แต่เป็นการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบที่ต้องอาศัยความเข้าใจร่วมกันของทุกฝ่าย ความกล้าหาญในการเปลี่ยนแปลง และผู้นำที่พร้อมขับเคลื่อนโรงเรียนไปสู่อนาคตอย่างยั่งยืน ดังนั้น องค์กรนวัตกรรมทางการศึกษาถือเป็น

กลยุทธ์ในการพัฒนาการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ตามกระบวนการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้เป็นองค์กรที่มีคุณภาพเหมาะสมกับยุคสมัย โดยอาศัยระบบเทคโนโลยีเป็นฐานในการพัฒนา ควรมีกระจายนวัตกรรมไปสู่ทุกส่วนของบริหารจัดการการศึกษา ตั้งแต่ระบบการจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาครู ตลอดจนการพัฒนาารูปแบบการบริหารและการจัดการศึกษา (ธัญรัตน์ หิรัญกิตติกร. 2564)

จากข้อมูลที่ได้กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า การเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียนไม่เพียงแต่ช่วยให้โรงเรียนสามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างต่อเนื่องเท่านั้น แต่ยังทำให้โรงเรียนสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการปูรากฐานที่มั่นคงให้กับผู้เรียนในการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพในอนาคตอย่างมีคุณภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบที่เป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียน

การทบทวนวรรณกรรม

ความหมายของการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียน

การเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียน ได้มีนักวิชาการให้ความหมายหรือคำจำกัดความไว้อย่างหลากหลาย ซึ่งอาจมีความแตกต่างกันไปในแต่ละบริบทและสถานการณ์ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและเลือกความหมายที่มีความสอดคล้องกับหัวข้อของงานวิจัย ซึ่งมีดังต่อไปนี้

อนุพงษ์ ชุมแวงวาปี (2560) ได้ให้ความหมาย ความเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม หมายถึง องค์กรทางการศึกษาที่มีการสร้างสิ่งใหม่หรือมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงสิ่งเดิมทั้งรูปแบบ วิธีการทำงาน และการจัดการเรียนการสอน แล้วทำให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพดีขึ้นกว่าเดิม

ธัญรัตน์ หิรัญกิตติกร (2564) ได้ให้ความหมาย องค์กรนวัตกรรม หมายถึง องค์กรที่สร้างแนวคิดใหม่ ๆ ทางความรู้ขึ้นมาและนำสิ่งที่เคยมีอยู่เดิมมาบูรณาการใหม่ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นเพื่อให้องค์กรมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดียิ่งขึ้น

ชัยพร ชูสุภาวดี (2566) ได้ให้ความหมาย องค์กรนวัตกรรม หมายถึง องค์กรที่มีการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงแนวคิดใหม่ ๆ ทางด้านการบริหารจัดการลักษณะขององค์กร รวมไปถึงกระบวนการคิดที่ก่อให้เกิดประโยชน์ เพื่อนำไปสู่ผลสำเร็จและความสามารถในการแข่งขันขององค์กร ในการนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนที่มีการนำแนวคิดและความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ มาพัฒนาโครงสร้าง กระบวนการทำงาน และการบริหารจัดการ การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง และการสร้างคุณค่าใหม่ ๆ ผ่านการบูรณาการความรู้ ทักษะ และนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จและการพัฒนาที่ยั่งยืน

องค์ประกอบที่เป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียน

การกล่าวถึงองค์ประกอบที่เป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียน ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

อนุพงษ์ ชุมแวงวาปี (2560) ศึกษาการพัฒนาารูปแบบขององค์กรแห่งนวัตกรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า องค์กรนวัตกรรม มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วม 2) การปรับปรุงโครงสร้างองค์กร 3) การมุ่งเน้นความสำคัญของบุคลากร 4) การพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง 5) การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และ 6) การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

ปานชนก ดั่งอุดม (2562) ศึกษาการศึกษาสภาพการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 พบว่า องค์กรนวัตกรรม ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วิสัยทัศน์ร่วม 2) โครงสร้างองค์กร 3) บุคคลสำคัญ 4) ทีมงานที่มีประสิทธิภาพ 5) การฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร 6) การสื่อสาร 7) การมีส่วนร่วมในนวัตกรรม 8) ปัจจัยภายนอก 9) บรรยากาศสร้างสรรค์ และ 10) องค์กรแห่งการเรียนรู้

พิษณุ ศรีกระกูล (2562) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า องค์กรนวัตกรรม ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ได้แก่

1) การจัดการความรู้ 2) การบริหารเชิงกลยุทธ์ 3) ภาวะผู้นำ 4) บรรยาภาศองค์การ 5) การทำงานเป็นทีม 6) โครงสร้างองค์การ 7) วัฒนธรรมองค์การ และ 8) การบริหารทรัพยากรมนุษย์

ภูเบศร์ บาลชน (2563) ศึกษาโมเดลภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น: โมเดลแข่งขันภาวะผู้นำการเรียนรู้และภาวะผู้นำแบบร่วมพลัง พบว่า องค์การนวัตกรรม ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ผู้นำการเปลี่ยนแปลง 2) กลยุทธ์เชิงนวัตกรรม 3) การสื่อสาร 4) บรรยาภาศและวัฒนธรรมองค์การที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรม 5) การจัดโครงสร้างองค์การ และ 6) การบริหารทรัพยากรบุคคล

อนิรุทธิ์ บุญเกื้อ (2563) ศึกษา การพัฒนารูปแบบองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า องค์กรนวัตกรรม ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การกำหนดกลยุทธ์การบริหาร 2) การจัดโครงสร้างองค์กร 3) วัฒนธรรมองค์กร 4) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม 5) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 6) การจัดการเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร 7) การสร้างบรรยาภาศองค์การ และ 8) การสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้

อำภา ไชยทะ (2563) ศึกษา ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 พบว่า ความเป็นองค์กรนวัตกรรม มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์ร่วม 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย 3) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน 4) การส่งเสริมสนับสนุน 5) การมีแนวปฏิบัติที่ดี และ 6) การสร้างบรรยาภาศ

ธัญรัตน์ หิรัญกิตติกร (2564) ศึกษา การศึกษาความต้องการความเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร พบว่า องค์กรนวัตกรรม ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) โครงสร้างองค์กร 2) ความสำคัญของบุคลากร 3) การมีวิสัยทัศน์ร่วม 4) การพัฒนาบุคลากร 5) การสื่อสาร และ 6) บรรยาภาศที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรม

ชมัยพร ชูสุภาวดี (2566) ศึกษา สภาพการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 พบว่า องค์กรนวัตกรรม ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วิสัยทัศน์ กลยุทธ์ เป้าหมาย 2) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม 3) โครงสร้างองค์กร 4) บรรยาภาศองค์การ และ 5) องค์กรแห่งการเรียนรู้

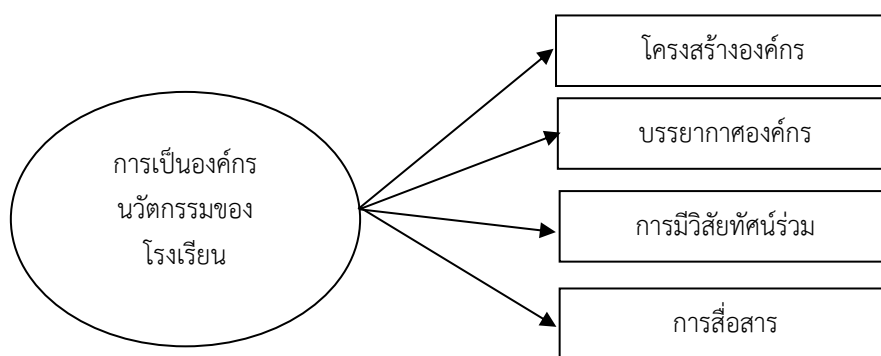
Seyed (2013) ศึกษา การบริหารองค์กรนวัตกรรม ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) กลยุทธ์และวิสัยทัศน์ 2) ความสามารถในการจัดการทรัพยากรอย่างเหมาะสม 3) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์การแข่งขัน 4) ความคิดสร้างสรรค์และการจัดการทางความคิด 5) การจัดโครงสร้างองค์กรให้ดี และ 6) วัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมขององค์กร

Guimaraes, & Paranjape (2017) ศึกษาการเป็นองค์กรนวัตกรรม ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การกำหนดเป้าหมาย 2) ความคิดสร้างสรรค์ในองค์กร 3) การเป็นองค์กรที่เปิดกว้าง 4) การมองอนาคต 5) การบริหารความเสี่ยง และ 6) การบริหารเชิงรุก

จากการสังเคราะห์องค์ประกอบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียน ผู้วิจัยได้รวมองค์ประกอบที่มีลักษณะสอดคล้องกัน เข้าเป็นองค์ประกอบเดียวกัน จากนั้นผู้วิจัยใช้เกณฑ์ความถี่ตั้งแต่ 5 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 50 ของความถี่ทั้งหมด และได้คัดสรรองค์ประกอบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียน ได้จำนวน 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) โครงสร้างองค์กร 2) บรรยาภาศองค์การ 3) การมีวิสัยทัศน์ร่วม และ 4) การสื่อสาร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การสังเคราะห์องค์ประกอบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียนสามารถแสดงโมเดลการวัดองค์ประกอบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียน ดังนี้

ภาพที่ 1 โมเดลการวัดองค์ประกอบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียน

แหล่งข้อมูล

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยของนักวิชาการ เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบของการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียน จำนวน 10 แหล่ง ได้แก่ อนุพงษ์ ชุมแสงวาปี (2560); ปานชนก ด่วงอุดม (2562); พิษณุ ศรีกระกุล (2562); ภูเบศร์ บาลชน (2563); อนิรุทธิ์ บุญเกื้อ (2563); อำภา ไชยทะ (2563); ธัญรัตน์ หิรัญกิตติกร (2564); ชัยพร ชูสุภาวดี (2566); Seyed (2013); Guimaraes, & Paranjape (2017)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสังเคราะห์เอกสาร เพื่อใช้สังเคราะห์องค์ประกอบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการแจกแจงความถี่จากหลายแหล่งข้อมูล โดยใช้แบบสังเคราะห์เอกสารที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสังเคราะห์เอกสารการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียน มาสรุปผลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลองค์ประกอบ ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียน โดยผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้ 1) อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกทางการศึกษา ดำรงตำแหน่งทางวิชาการตั้งแต่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน 2) ผู้บริหารโรงเรียน มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป ดำรงตำแหน่งวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 2 คน 3) ครู มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป ดำรงตำแหน่งวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบประเมินที่เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนประยุกต์ตามแนวทางของ Likert (Likert Five's Rating Scale) และ บุญชม ศรีสะอาด (2560) ซึ่ง

ได้กำหนดค่าคะแนนของคะแนนช่วงน้ำหนักไว้ 5 ระดับ ประกอบด้วย มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด 2) การสร้างเครื่องมือผู้วิจัยนำองค์ประกอบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียนที่ได้จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยในขั้นตอนที่ 1 มาร่างแบบสอบถามเพื่อประเมินความเหมาะสม

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียน และนำแบบประเมินที่ได้รับคืนมาวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ยและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

การวิเคราะห์ความเหมาะสมขององค์ประกอบ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป ถือว่าเป็นองค์ประกอบที่มีความเหมาะสม ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง องค์ประกอบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง องค์ประกอบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง องค์ประกอบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง องค์ประกอบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง องค์ประกอบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

สถิติที่ใช้ในการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาองค์ประกอบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียน แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียน

1. จากการศึกษาเอกสาร วิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์เนื้อหาจากเอกสารสู่ตารางสังเคราะห์องค์ประกอบ โดยใช้ค่าความถี่ตั้งแต่ 5 ขึ้นไป ซึ่งเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 50 ของความถี่ทั้งหมด มาเป็นองค์ประกอบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) โครงสร้างองค์กร 2) บรรยากาศองค์กร 3) การมีส่วนร่วม และ 4) การสื่อสาร

2. ผู้วิจัยนำผลการสังเคราะห์องค์ประกอบมาจัดทำเป็นนิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้การเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียน ดังนี้

2.1 โครงสร้างองค์กร หมายถึง โรงเรียนมีการกำหนดโครงสร้างการบริหารจัดการภายในโรงเรียน มีความยืดหยุ่นคล่องตัว สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม กำหนดบุคคลที่รับผิดชอบด้านนวัตกรรมเพื่อสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมของโรงเรียน ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเพื่อการสร้างสรรค์นวัตกรรมให้เกิดขึ้นในโรงเรียน ประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) การกำหนดโครงสร้างการบริหารจัดการภายในโรงเรียนโดยไม่ยึดกับที่เคยทำมา 2) การกำหนดโครงสร้างที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม 3) กำหนดบุคคลที่รับผิดชอบด้านนวัตกรรม 4) ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเพื่อการสร้างสรรค์นวัตกรรมให้เกิดขึ้นในโรงเรียน

2.2 บรรยากาศองค์กร หมายถึง โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมที่ทำให้บุคลากรเกิดความคิดในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ มีวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยเอื้อต่อการเรียนรู้ บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดโครงสร้างการบริหารงาน จัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมเพื่อเป็นการต่อยอดองค์ความรู้ มีการเสริมสร้างกำลังใจให้รางวัลตอบแทนความสำเร็จในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเป็นแรงกระตุ้นความสนใจในการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมของผู้ปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) การจัดสภาพแวดล้อมในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ 2) มีวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยต่อการจัดการเรียนรู้ 3) บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดโครงสร้างการบริหารงาน 4) จัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรม 5) การเสริมสร้างกำลังใจให้รางวัลตอบแทนความสำเร็จในรูปแบบต่าง ๆ

2.3 การมีส่วนร่วม หมายถึง โรงเรียนมีการเปิดโอกาสให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน นำวิสัยทัศน์มากำหนดเป็นแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนาองค์กรนวัตกรรม มีการสื่อสารวิสัยทัศน์และเป้าหมายด้านนวัตกรรมให้บุคลากรรับรู้และเข้าใจอย่างชัดเจน ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) การให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการ

กำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน 2) นำวิสัยทัศน์มากำหนดเป็นแผนกลยุทธ์ 3) การสื่อสารวิสัยทัศน์และเป้าหมายด้านนวัตกรรมให้บุคลากรรับรู้และเข้าใจอย่างชัดเจน

2.4 การสื่อสาร หมายถึง โรงเรียนมีระบบการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัย มีรูปแบบช่องทางการสื่อสารที่หลากหลายที่บุคลากรในองค์กรสามารถเข้าถึงได้ มีการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการสื่อสาร ส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันเกี่ยวกับนวัตกรรม นอกจากนั้นส่งเสริมการสื่อสารภายนอกโรงเรียนเพื่อให้ครูได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับนวัตกรรมกับโรงเรียนอื่น ๆ ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) มีระบบการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัย 2) มีรูปแบบช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย 3) มีการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการสื่อสาร 4) ครูในโรงเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันเกี่ยวกับนวัตกรรม 5) มีการสื่อสารภายนอกโรงเรียนเกี่ยวกับนวัตกรรมกับโรงเรียนอื่น ๆ

จากการนำผลการสังเคราะห์องค์ประกอบมาจัดทำเป็นนิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้การเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียน พบว่าองค์ประกอบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียน มี 4 องค์ประกอบ 17 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) โครงสร้างองค์กร 4 ตัวบ่งชี้ 2) บรรยากาศองค์กร 5 ตัวบ่งชี้ 3) การมีวิสัยทัศน์ร่วม 3 ตัวบ่งชี้ และ 4) การสื่อสาร 5 ตัวบ่งชี้

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียน

ผู้วิจัยสังเคราะห์องค์ประกอบเพื่อให้ได้นิยามปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ จากนั้นนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียน แสดงดังตาราง 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียน

องค์ประกอบ	ความเหมาะสม		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. โครงสร้างองค์กร			
1.1 การกำหนดโครงสร้างการบริหารจัดการภายในโรงเรียนโดยไม่ยึดกับที่เคยทำมา	4.80	0.44	มากที่สุด
1.2 การกำหนดโครงสร้างที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
1.3 กำหนดบุคคลที่รับผิดชอบด้านนวัตกรรม	5.00	0.00	มากที่สุด
1.4 ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเพื่อการสร้างสรรค์นวัตกรรมให้เกิดขึ้นในโรงเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	4.95	0.11	มากที่สุด
2. บรรยากาศองค์กร			
2.1 การจัดสภาพแวดล้อมในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่	4.80	0.44	มากที่สุด
2.2 มีวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยต่อการจัดการเรียนรู้	4.80	0.44	มากที่สุด
2.3 บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดโครงสร้างการบริหารงาน	5.00	0.00	มากที่สุด
2.4 จัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรม	4.80	0.44	มากที่สุด
2.5 การเสริมสร้างกำลังใจให้รางวัลตอบแทนความสำเร็จในรูปแบบต่าง ๆ	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	4.88	0.17	มากที่สุด
3. การมีวิสัยทัศน์ร่วม			
3.1 การให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
3.2 นำวิสัยทัศน์มากำหนดเป็นแผนกลยุทธ์	4.80	0.44	มากที่สุด
3.3 การสื่อสารวิสัยทัศน์และเป้าหมายด้านนวัตกรรมให้บุคลากรรับรู้และเข้าใจอย่างชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	4.93	0.14	มากที่สุด

ตารางที่ 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ความเหมาะสม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
4. การสื่อสาร			
4.1 มีระบบการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัย	5.00	0.00	มากที่สุด
4.2 มีรูปแบบช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย	5.00	0.00	มากที่สุด
4.3 มีการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการสื่อสาร	5.00	0.00	มากที่สุด
4.4 ครูในโรงเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันเกี่ยวกับนวัตกรรม	5.00	0.00	มากที่สุด
4.5 มีการสื่อสารภายนอกโรงเรียนเกี่ยวกับนวัตกรรมกับโรงเรียนอื่น ๆ	4.80	0.44	มากที่สุด
รวม	4.96	0.08	มากที่สุด
ภาพรวม	4.93	0.08	มากที่สุด

จากตาราง 1 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียน มีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.93, S.D. = .08) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ การสื่อสาร ($\bar{X}$ = 4.96, S.D. = .08) โครงสร้างองค์กร ($\bar{X}$ = 4.95, S.D. = .11) การมีวิสัยทัศน์ร่วม ($\bar{X}$ = 4.93, S.D. = .14) บรรยายกาองค์กร ($\bar{X}$ = 4.88, S.D. = .17) ตามลำดับ

อภิปรายผล

การศึกษารายการองค์ประกอบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียนในครั้งนี้ ได้จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้องค์ประกอบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยใช้เกณฑ์ความถี่ตั้งแต่ 5 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 50 ของความถี่ทั้งหมด พบว่า การเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียน มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) โครงสร้างองค์กร 2) บรรยายกาองค์กร 3) การมีวิสัยทัศน์ร่วม และ 4) การสื่อสาร อาจเนื่องมาจากองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษาจะต้องมีการจัดโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม เพื่อแสดงให้เห็นบทบาทหน้าที่ของบุคลากร ซึ่งหากองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีโครงสร้างองค์กรที่ชัดเจน จะเป็นแนวทางการดำเนินงานที่เห็นภาพของผู้ปฏิบัติหน้าที่ หรือผู้สร้างสรรค์ คิดค้น ต่อยอดนวัตกรรมให้เกิดขึ้นในองค์กรได้ โดยโครงสร้างขององค์กรจะเอื้อให้เกิดการพัฒนาความสามารถในการจัดการความรู้ สามารถนำไปสู่การสร้างความสามารถทางนวัตกรรมได้ (นิรุทธิ์ บุญเกื้อ. 2563) บรรยายกาองค์กรมีอิทธิพลต่อเจตคติ ทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และพฤติกรรมการทำงานของบุคลากรในองค์กรทั้งในเชิงบวกและเชิงลบรวมทั้งบรรยายกาองค์กรยังส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในองค์กรและยังมีความสำคัญต่อการบริหารงาน (อนุพล สมศรี. 2565) ทั้งนี้การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันเป็นการสร้างทัศนคติของความร่วมมือกันอย่างยึดมั่นของสมาชิกในองค์กรเพื่อพัฒนาและความต้องการที่จะมุ่งไปสู่ความปรารถนาาร่วมกันของสมาชิกทั้งองค์กร เป็นการที่สมาชิกทุกคนมีความตระหนักและเข้าใจในความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นขององค์กร มีมุมมองร่วมกันเกี่ยวกับปรากฏการณ์แห่งความเปลี่ยนแปลงและอนาคตขององค์กร เพื่อช่วยให้สมาชิกเกิดการยอมรับยินยอมพร้อมใจและให้ข้อผูกพันต่อจุดมุ่งหมายในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ขององค์กรที่ต้องการสนองต่อความเปลี่ยนแปลง (คณิศร ผู้มีทรัพย์. 2562) และการสื่อสารเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ระหว่างกัน สร้างความเข้าใจในกฎระเบียบต่าง ๆ นโยบายและเป้าหมายร่วมกันในองค์กร (รัชณี จอมศรี. 2565) ซึ่งสอดคล้องกับ ธัญรัตน์ หิรัญกิตติกร (2564) ที่ศึกษาความต้องการความเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร พบว่า องค์กรนวัตกรรม ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) โครงสร้างองค์กร 2) ความสำคัญของบุคลากร 3) การมีวิสัยทัศน์ร่วม 4) การพัฒนาบุคลากร 5) การสื่อสาร และ 6) บรรยายกาที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรม และสอดคล้องกับ ปานชนก ดวงอุดม (2562) ศึกษา สภาพการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 พบว่า องค์กรนวัตกรรม ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วิสัยทัศน์ร่วม 2) โครงสร้างองค์กร 3) บุคคลสำคัญ 4) ทีมงานที่มีประสิทธิภาพ 5) การฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร 6) การสื่อสาร 7) การมีส่วนร่วมในนวัตกรรม 8) ปัจจัยภายนอก 9) บรรยายกาสร้างสรรค์ และ 10) องค์กรแห่งการเรียนรู้

การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียน พบว่า องค์ประกอบทุกตัวมีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด มี 1 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบการสื่อสาร อาจเนื่องมาจากการสื่อสารเป็นเครื่องมือเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของตนเอง และเพื่อการอยู่ร่วมกับผู้อื่น การสื่อสารเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ระหว่างกัน สร้างความเข้าใจในกฎระเบียบต่างๆ นโยบายและเป้าหมายร่วมกันในองค์กร (รัชนิ จอมศรี. 2565) ซึ่งการติดต่อสื่อสารสำคัญต่อองค์กรในทุกระดับ ทำให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ทั้งระหว่างบุคคลต่อบุคคลและระหว่างบุคคลต่อองค์กร ก่อให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อกัน มีความจงรักภักดีต่อองค์กรและสามารถใช้การติดต่อสื่อสารเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะทำให้วัตถุประสงค์ขององค์การบรรลุผลสำเร็จ (พรทิพย์ เฟื่องกลัด. 2560) และองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ องค์ประกอบบรรยากาศองค์กร อาจเนื่องมาจากความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับบรรยากาศองค์กร ซึ่งบรรยากาศองค์กรมีอิทธิพลต่อเจตคติ ทศนคติ ค่านิยม ความเชื่อ และพฤติกรรมปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กรทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ รวมทั้งบรรยากาศองค์กรยังส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กร (นิโรจน์ ทองรักจันทร์. 2567) บรรยากาศองค์กรมีส่วนสำคัญต่อการดำเนินงานขององค์การและความพึงพอใจในการทำงานของบุคคลในองค์กร หากองค์กรต้องการให้บุคคลรู้สึกพึงพอใจและเต็มที่จะทำงานกับองค์กร เพื่อนำพาองค์การไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ ควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับบรรยากาศองค์กร และสร้างบรรยากาศองค์กรที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานสอดคล้องกับความต้องการของสมาชิกในองค์กร (อิทธิศักดิ์ ศิริจันทร์. 2562)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ผลจากการศึกษาองค์ประกอบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียน มี 4 องค์ประกอบ ทำให้ทราบถึงองค์ประกอบหลักของการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียน ดังนั้น ผู้บริหารควรมีการนำองค์ประกอบข้างต้นไปเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนเพื่อพัฒนาให้โรงเรียนเป็นโรงเรียนแห่งนวัตกรรม

1.2 ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าองค์ประกอบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียน ด้านการสื่อสารเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรคำนึงถึงการบริหารจัดการองค์กรด้านนี้มากที่สุด

1.3 ผู้บริหารโรงเรียนควรพิจารณาองค์ประกอบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียนองค์ประกอบอื่น ๆ ในการวิจัยในครั้งนี้ด้วย เนื่องจากมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบใกล้เคียงกัน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาองค์ประกอบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียนที่มีค่าน้ำหนักใกล้เคียงกัน ได้แก่ โครงสร้างองค์กร บรรยากาศองค์กร และการมีวิสัยทัศน์ร่วม

2.2 ควรศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียนว่ามีปัจจัยใดบ้าง ด้วยวิธีวิจัยเชิงสหสัมพันธ์

เอกสารอ้างอิง

- คณิศร ผู้มีทรัพย์. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 จังหวัดภูเก็ต. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชัยพร ชูสุภาวดี. (2566). สภาพการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ธัญรัตน์ หิรัญกิตติกร. (2564). การศึกษาความต้องการความเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต.
- นิรุทธ์ บุญเกื้อ. (2563). การพัฒนารูปแบบองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต สาขาการศึกษามหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

- นิโรจน์ ทองรักจันทร์. (2567). องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนยุคดิจิทัล ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุสิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สวีริยาสาส์น.
- ปานชนก ตัวงอุดม. (2562). การศึกษาสภาพการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- พิษณุ ศรีกระกุล. (2562). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พรทิพย์ เพ็งกลัด. (2560). การสื่อสารของผู้บริหารกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ภูเบศร์ บาลชน. (2563). โมเดลภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น: โมเดลแข่งขันภาวะผู้นำการเรียนรู้และภาวะผู้นำแบบร่วมพลัง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ยงยุทธ แฉล้มวงษ์. (2563). การขับเคลื่อนนวัตกรรมในระบบราชการไทย. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI).
- รัชณี จอมศรี. (2565). แนวทางการพัฒนาการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 9. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารจัดการการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2560). การบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อสร้างนวัตกรรมในสถานศึกษา. วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. 18(1): 15-29.
- อนิรุทธิ์ บุญเกื้อ. (2563). การพัฒนารูปแบบองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตดุสิต (การบริหารการศึกษา). สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- อนุพงษ์ ชุมแวงวาปี. (2560). การพัฒนารูปแบบองค์การแห่งนวัตกรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อนุพล สมศรี. (2565). ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อบรรยากาศองค์การในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารและพัฒนาการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อำภา ไชยทะ. (2563). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด. 15(2): 108-109.
- อิทธิศักดิ์ ศิริจันทร์. (2562). ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ. 13(2): 136-144.
- Guimaraes, T., & Paranjape, K. (2017). The Effect of Organization Innovativeness on Company Innovation Success. *International Journal of the Academic Business World*. 11(2): 79-92.
- Sayed, H. R. (2013). Management of Organizational Innovation. *International Journal of Business and Social Science*. 4(1): 226-232.